

ముద్ద సంచిక.

బాల్యం I.]

మద్రాసు : 1941 వ సం॥ ఆక్టోబరు నెల 10 వ తేది శుక్రవారం

[నె 30 రు

పొట్లరు ఎత్తులకు సోవియటు ప్రభుత్వ ప్రతిక్రియ:

యూరలు ప్రాంతములందు రష్యా పరిశ్రమలు.

పొట్లరు యీ వారం తన ఉపన్యాసంలో చెప్పిన ప్రకారం రష్యాలో ఉత్తరమున రెనిసుగ్రాడు నగరంనుండి దక్షిణమున క్రిమియావరకు 1,200 మైళ్ళ మేర జర్మనుల తీవ్ర దాడి కొనసాగుచున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. అందు ముఖ్యమయినదాడి మధ్యరంగమున రాజధాని నగరముగు మాస్కోపై దక్షిణమునుండి కూడా జరుగుచున్నది. ఉత్తరం నుండి స్టాలెంస్కు నగరం చేరిన జర్మనులపై దాడిచేయుచున్న రష్యను సైన్యాలకు వెనుకగ జర్మనులు ఉత్తరం వైపు నుండి వచ్చి శ్రతి దాడి చేయుచున్నారు. స్టాలెంస్కు నగరం దక్షిణమునుండి వేరొక జర్మను సైనికదళం ఉత్తరానికి దాడి వేడలుచున్నది. జర్మనులు మాస్కో నగరాన్ని మట్టివేయాలని చూస్తున్నారు. ఈ రంగంలో సైన్యాలకు అధికబలం చేకూర్చుటకే మధ్యరంగంలో తీవ్రత తగ్గించిరి. మాస్కో, రెనిసుగ్రాడులను పూర్తిగా ఆక్రమించలేకున్నా ఉత్తర మధ్యరంగములందు శత్రువుల అటకట్టు చేయించి, తన సేనలను దక్షిణమున ఫలప్రదమగు ప్రాంతాలపై మరల్చుటకు వీలుకలుగ చేసుకోవాలని పొట్లరు ఆదుర్ద పడుచున్నాడు.

కాని మధ్యరంగమున మార్షలు టిమోషెవ్ నాయకత్వమునను, ఉత్తరరంగమున మార్షలు వారాషిలావు నాయకత్వమునను రష్యను సేనలు జర్మనులదాడిని బాగుగ నిరోధించుచున్నారు. వారిదే ప్రచేయిగా నున్నది. ఫిన్లాండు తీరాన రష్యా సేనలను దించుటకు గూడ ప్రయత్నించెను. దక్షిణభాగమున ఓడెస్సానగరం యింకా శత్రుదాడిని నిరోధించుచునే యున్నది. అవట ఇంతవరకు రష్యనులు 96,000 చుట్టూ గాయపడుటో జరిగెను.

క్రిమియా ద్వీపకల్పానికి ద్వారంవరెనున్న పెరికోపు భూసంధివద్ద, రష్యనుల సైనిక శిబిరాలకు వెనకాతల జర్మనులు విమానదాడులు జరుపుచున్నప్పటికి రష్యా రక్షణశ్రేణిని భేదించడలేకున్నవి. అయినా, దాని ప్రక్కనెళ్ళున్న అజోవుసముద్రతీరమున జర్మను సేనలు దిగినవి. ఇది అటు క్రిమియాకును, యిటు కాకసను చమురు గనులకుగూడ ప్రమాదమే.

క్రిమియాను జర్మనులు చేరుటకు పెరికోపు మార్గమేకాక, వేరొక రైలువంతెన, సన్ననికాల్వ మార్గములుగూడ కలవు. పెరికోపునకు వాయవ్యదిక్కున నిబరు నదీతీరాన్న 70 మైళ్ళ దూరంలోనున్న కెర్సనపురము యింకా రష్యనుల వశమందే యుంది. ఓడెస్సా, రెనిసుగ్రాడు నగరాల ముట్టడినిబట్టి చూచినచో రష్యనుల రక్షణ యేర్పాటులు చాల సమర్థమయినవని చెప్పవచ్చును. ఖార్కోవువైపు జర్మనులు దాడి సాగించుచున్నారు. కాని పాలటోవునగరాన్ని గోల్పోయినా రష్యనులు ఎంతదెబ్బతింటున్నారో అంతకు ఇబ్బడిగా దెబ్బ తీస్తున్నారు. కిపు ప్రాంతములందు రష్యనులు 30 గ్రామాలనుపైగా తిరిగి శత్రువులనుండి వశపరచుకొనిరి. వేరొకచోట 36 గంటలలో 20 మైళ్ళదూరం చొప్పుక పోయిరి.

యూరల్ ప్రాంతంలో పరిశ్రమలు.

బిటనువై బడుటకు ముందుగ రష్యాయొక్క సైనికశక్తిని అణచివేసి, రష్యాలోని వ్యవసాయ పరిశ్రమల సంపదనంతా తీసుకోవాలని పొట్లరుయొక్క ముఖ్యద్దేశం. అతని సైన్యాలు ఉక్రైను, క్రిమియా ద్వీపకల్పాలను ఆక్రమించాయనివాదంకొరకు అంగీకరించినా, పైనచెలిపిన అతని ఉద్దేశం నెరవేరదు. ఇప్పటివరకు జర్మను సైనికులు 30 లక్షలకు పైగా చనిపోవుటో గాయపడుటో జరిగెను; 11,000 టాంకులు, 13,000 ఫిరంగులు, 9,000 విమానాలను జర్మనులు గోల్పోయిరి. రష్యా సైనికులు 230,000 చనిపోయిరి, 720,000 మంది గాయపడిరి, 178,000 కనబడలేదు, 8900 ఫిరంగులు, 7,000 టాంకులు, 5,316 విమానాలు మాత్రం పోయినవి. ఇంతైనా పొట్లరు కార్యం నెరవేరదు.

యూరోపులో ఆక్రమించిన దేశాలలో 80 సంపదలు కొల్లగొట్టినట్లు, రష్యాలోని బొగ్గు, చమురు, గోధుమల సంపదంతా పొట్లరుకు సులభంగా చిక్కునని చాలమంది అనుకుంటున్నారు. కాని రష్యా సంపదంతా ఒక్కచోటనే యుందా? నేటి రష్యాలో లాభకరమగు పరిశ్రమలన్ని యింకోచోటనున్నాయి. రష్యాపూర్తిగా ఉక్రైను, కాక సను ప్రాంతాలపైనే ఆధారపడియుండలేదు. రష్యా అంత ర్యుద్ధం జరిగినపుడు (1918-20) ఉక్రైను, కాకసను ప్రాంతాలు వెలురష్యా సైన్యాలచేతులలోనుండి జారిపోయెను. అయినా సోవియటు ప్రభుత్వం తన సేనకు కావలసిన ఆయుధపరికారాలు, పరిశ్రమ వస్తువులన్ని గూడ మాస్కో ప్రాంతాలనుండి యూరలు పర్వత ప్రాంతాలనుండి తెప్పించి యివ్వగల్గెను. ఉత్తరాన రెనిసుగ్రాడు ప్రాంతాలందు లోహపు కర్మాగారాలు, వస్త్రపు మిల్లులు, నౌకా నిర్మాణశాలలు, ఎంతకాలంనుండో కలవు. మాస్కోలోను దాని చేరువను నేత పరిశ్రమలు, చిన్న ఇంజనీరింగు పరిశ్రమలు కలవు. ఉక్రైను రాష్ట్రమునందు చాల పెద్ద పరిశ్రమలు, ఎలక్ట్రిక్ ఇనుము, బొగ్గు పరిశ్రమలు ఎక్కువగా నుండేవి కాని ఇరువదేండ్ల క్రిందట యూరోపులో రాజకీయ పరిస్థితులు తారుమారగుట, జర్మనీ ఆయుధాలు పెంచుట ధూర ప్రాచ్యం జపాను ప్రాంతములందు అలజడి యిదంతా గమనించిన రష్యానాయకులకు తమ పరిశ్రమలన్ని వడమటి సరిహద్దుచేరువగా ఒకేచోటనుండి పోవుట ప్రమాదమని తెలిసెను. దూరప్రాచ్యమున యుద్ధం జరిగినచో యీ వడమర సరిహద్దు చేరువనుండి 5,000 మైళ్ళ దూరంవరకు ఆయుధ సామగ్రి సప్లయలు అందుట కష్టం. అందుచేత వడమటి యూరోపు దేశాల ముఖ్యంగా జర్మనీనుండి దూరంగా నుండేటట్లు క్రొత్త చోట్లలో పరిశ్రమల కేంద్రాలను ఏర్పరచిరి, ఆయుధోత్పత్తి అక్కడనే జరుపుచున్నారు. ఆ ప్రాంతం వోల్గా నదికి యూరలు పర్వతాలకు మధ్యగాకలదు. దాని దక్షిణ భాగం లో చమురుగనులు ఎక్కువగనున్నందున ఆ ప్రాంతానికి

“వందల వాటా” అన్న పేరుకూడాకలదు. చడమట నైవీ రిజర్వాయంకు, కుక్కచుప్పియాయందు రవ్యమ తూర్పుకొన నుంచుత చుక్కచుప్పి శిర్పరచిరి.

ఈ ప్రకారము ఇక్కడ దొంగలబందీలను గోల్పోయిపోతే వారి చిక్కుమలము భంగం కలుగుననుకోరాదు. ఈలోగా వారికి అమెరికా బ్రిటనుల సహాయం అంద గలదు. రెనిస్సుగ్రాడు, మాస్కోలు, సోవియటు ప్రభుత్వం వశమందే కొంతకాలంయింకా ఉండి వారి నేనలు దాన్ వరకు మాత్రమే మరలి పోవలసియుంటే వారికి పెట్రోలు, క్రోము, రాగి, సీసం, తుత్తునాగం సప్లయ విమి తగ్గిపోదు. ఉక్కు, ఇనుము, రసాయన ద్రవ్యాలుకూడ నూటికి రిద్ద నుండి రిద్ద వంతున యింకను మిగిలియుండును. దానుదాటి వోల్గానది వరకు వెడలిపోవలసి వచ్చినచో యీ సప్లయలు కొద్దిగ తగ్గి పోవును. పెట్రోలు 100 నుండి రిద్ద వరకు తగ్గును. అల్పమినియం నూటికి రిద్ద వంతులు తగ్గును. కాని రష్యా విమానాలు తయారుచేసుకొనుటకు చాలని అల్పమినియం తాము పంపుటకు విచ్చాటులు చేసితిమని అమెరికా బ్రిటనులు ఆభయమిచ్చినవి. యూరలు శరవత ప్రాంతములందే రష్యా ముడిపకాధారల సంపద మొత్తంలో నాల్గవంతుగలదు.

అందుకే యిటీవల అవట ఆయుధ చరిత్రమలన్ని స్థాపించిరి. ఆదేశంయొక్క ప్రధాన ఉక్కు యొక్క చిక్కుమల రసాయన కర్మాగారము, యంత్ర కర్మాగారము, రాగి కలపించే ఫ్యాక్టరీ, మోటారు విద్యుత్ యంత్రాలు అన్ని అక్కడగలవు. అక్కడ బొగ్గు తక్కువైతే ఎలక్ట్రిక్ ఫ్యాక్టరీలలో పనిచేయుచు చున్నారు. ఇవి రష్యా చడమర సరిహద్దులకు 1,500 నుండి 2,000 మైళ్ల దూరంగాను తూర్పు సరిహద్దులకు యింకా దూరంగాను ఉన్నాయి.

ఈ ప్రాంతం పరిశ్రమలు యంత్ర అభివృద్ధిచెందినా, మంచి శ్రేష్టమయిన ఉక్కునకు యంత్రాలకు ప్రాత పరిశ్రమ కేంద్రాలగు రెనిస్సుగ్రాడు, మాస్కోలైనవే ఎక్కువగ ఆధార పడియున్నవి. అందుచే అక్కడనుండి ఆ సరకు రాజాలని సమయాన ఇరానుగుండా బ్రిటను, అమెరికాలు టాంకులు విమానాలను, యంత్రాల, మరమ్మత్తు పరికరాలను పిక్కువగా పంపుతూవుండాలి. మాస్కోలో జరిగిన మూడు రాజ్యాల ప్రతినిధుల సభలో అందుకు తగిన మోర్చాటులు చేయబడినవి. ఈ సహాయం చేరిందంటే రష్యా విజయం తప్పదు. ఆ సహాయం తప్పక చేరగలదు.

“ప్రపంచంలోకల్లా గొప్ప యోధులు.”

సిరియాలో సిక్కు సైనికుల చర్యలు.

మొదటి పంజాబీ రెజిమెంటు నైన్యం వెంటనున్న విలేఖరి యొకడు, ఆ నైన్యం సిరియాలోచేసిన ఘనకార్యముల గూర్చి యిట్లు వ్రాసెను :—

పంజాబు సిక్కుల నైన్యం సిరియాలో మొట్టమొదట కిస్కోపు గ్రామంవద్ద పెద్ది యుద్ధం చేయవలసి వచ్చెను. ఈ గ్రామాన్ని నగరాన్ని శత్రునైన్యం నాల్గు బెటాలియనులు (సుమారు మూడున్నర వెయ్యి) వశపరచుకొని యున్నవి. పంజాబు రెజిమెంటులో ఒక బెటాలియను వారి నెదుర్కొని గ్రామాన్ని వశపరచుకొన ఉత్తరువు చేయబడెను. తొలి రోజున వారి నాయకుడు, మీ జీవితంలో కల్లకట్టమగు పని మీరు చేయవలసియుంది, జాగ్రత్త యని హెచ్చరించెను. ఈ పని ప్రపంచంలో యింకేసేన చేయలేదు. పంజాబీలు మాత్రం చేయగలరని ఆతడనెను. 1941 వ సం॥ జూన్ 15 వ తేది రాత్రి 8-15 గంటలకు దాడి ప్రారంభమైంది. గ్రామం మధ్యనున్న శత్రు సేనను సిక్కులు తరిమివేయవలసి యుండిరి. ముందుగా 18 అడుగులవెడల్పు అంతే లోతువున్న కాల్వ దాటవలసియుండెను. తరువాత వారికి సరిగా ఎదురుగా మరఫిరంగులు వారుచేయబడి గుండ్లు వ్రేలుచున్నవి. వారి సేనానాయకుడు “బోలోసోనికేలు” అని కేకవేయి సరికి, సిక్కులందరు “సత్ శ్రీ అకాల్” అని గర్జించిరి. అట్లా మరల మరల వారు ఆరాత్రి వీకట్లు చిల్లులు పడునట్లు అరుస్తూవుండిరి. ఆ గర్జన యే శత్రువుకు అమిత భయం కల్గించెను. సిక్కులకు అంతట ఉండేకం కలిగింది. అంతరు ఒకే వ్యక్తి వర సమకట్టుగా ముందుకు పోసాగిరి. చేతి బాంబులను విసరగ గోతులోదాగున్న శత్రు సైనికులు బయటకు రాసాగిరి. వెంటనే వారిని తుపాకి నున్నీలతో పొడిచి యుద్ధరంగమునుండి తరిమివేయచుండిరి. శత్రువు అన్ని చోట్లనుండి పారిపోయెను. రోడ్లపైని చిందరవందరగా వారి అయుధాలు పతీయిస్తున్నవి. సిక్కులూ గ్రామంచేరి, స్థిరంగా కాటాని వెనుకనున్న తమ యితర సైన్యములతో సంపర్క మేర్పరుచుకొన ప్రయత్నించు సరికి, అబ్బటవ్వుట మారు మూలలలో దాగియున్న శత్రునిపహాములు మార్గనిరోధం చేసినవీ. కావున యీ దాగియున్నవారిని అణచియాలని సేనాధికారి నిశ్చయించెను.

తెంపులేని వట్టుదల.

ఒక మరఫిరంగి మరీ అల్లరి చేయుచుండెను. సేనాధికారియే యిరువురు సిపాయిలతో దాని వైపు పోయెను. 100 గజముల మైదానంలో పోయే సరికి ప్రక్కనో మసీదు వెనుక అద్దరు దాగియుండి మరో మరఫిరంగిని వ్రేల్చుచుండుట గాంచిరి. వారార్ధురును లొంగిపోయినట్లు నూచించుచు చేతులెత్తిరి. వారిని ఖైదీలుగా చేయటకు సేనాధికారి దగ్గరకు పోవుసరికి, వారు గుండ్లు వ్రేల్చిరి. సేనాధికారి తన చేతున్న తుపాకి వ్రేల్చి ఒకని చంపెను. మిగిలిన వారు గురితేకుండా గుండ్లు వ్రేల్చిరి. అందుచే సిక్కు సేనానియు వెంటనున్న యిరువురును దాగొనుటకు అవకాశం దొరికింది. ఇంతలో మరిరెండు మరఫిరంగులు వ్రేల్చినవి. ముగ్గురే సైనికులు నాల్గు మరఫిరంగులను విడిరింపజాలరుకనుక, వెనుకకు పోదామని సేనాధికారి అనెను. కాని వెంటనున్న సిపాయి ఒకడు చిగిండు. తన చేతున్న తుపాకితో మరఫిరంగిపై “సత్ శ్రీ అకాల్” అంటూ వ్రేలుస్తూనే వున్నాడు. అన్ని మరఫిరంగులను అణచివేస్తానంటాడు. అతన్ని నిలుపుట చాల కష్టమయింది. సిక్కు సిపాయిలందరిది యిదే ఘోరణి. ఇంతలో శత్రు సైనికులవచ్చి యీ ముగ్గురు సిపాయిలకు సహాయంచేసిరి. గ్రామం పట్టుబడింది.

కాని సేనాధికారి ముడిచివచ్చిన శిల్ప సాధనమునకు పోవు సరికి, దానిపై 15 టాంకుల (సాయుధ ఫిరంగి మాటారుల) సహాయంతో శత్రుసైనికదళం దాడివచ్చి యుద్ధం చేయుచున్నది. సిక్కులు అద్భుతంగా యుద్ధం చేయుచుండిరి. వారివద్ద మూడే టాంకు విధ్వంస ఫిరంగులున్నవి. శత్రు సైనిక దళంలో ముందుగా ఒక చిన్న టాంకు వచ్చుచుండెను. సిక్కులు దాన్ని తమకు 50 గజముల చేరువగా రానిచ్చి, తరువాత దానిపై వ్రేల్చిరి. కాని అది ముందుకి వస్తూనేవుంది. ఒక మావల్లారుమేజరు వ్రేల్చిన ఒక గుండు దానిలో చొచ్చుకపోయి, దాని నడుపుచున్న వానిని చంపివేసెను. టాంకు ప్రక్కకు దొర్లిపోయెను.

అంతట సిక్కులకు ఉత్సాహం పెచ్చింది. శత్రువుల మిగిలిన టాంకులు వెనుకబడ్డాయి. కాల్బలమును సిక్కులదిరించి నిలిపివేసిరి. గెల్చినట్లే సిక్కులు కేకలువేసిరి. కాని ప్రమాదం ముందున్నది. వారి మందుగుండు అయిపోతున్నది. వెనుకనున్న తమవారిని చేర వీలులేకుండా శత్రువులు దారి కట్టిరి. ప్రతి గుండు శత్రువును చంపితిరాలని ఉత్తరువు చేయబడెను. చివరకు 50 కాల్బులకు సరిపోవు గుండే మిగిలేయి. తుపాకులకు సున్నీలు తగిలించి సిక్కులు రక్షించు

కోడానికి సిద్ధపడ్డారుకాని వెనుకతగ్గలేదు. అద్భుతశాస్త్ర నేనాని కేంద్ర స్థానంతో టెలిఫోనులో మాట్లాడగల్గెను. 20 నిమిషాలలో ఒక నైసికదళం మందుగుండుతోకూడ వచ్చెను. మందుగుండు కోరేంగాని, నైసికులనెందుకు కంపాలని మొదటి వారు వినుక్కున్నారు. శత్రువు పూర్తిగ ఓడింపబడెను. శత్రువుల నైస్యంలో సగం, నాలు టాంకులు నాశనమైనవి. పంజాబీల ధైర్యం కట్టుదల యింకెక్కిడ చూడలేదని, కట్టు వడిన శత్రు నైసికోద్యోగులంగీకరించిరి.

ఇండియాకు యుద్ధ పరికరాలు త్వరగా వస్తాయి.

దేశరక్షణ సంఘమునకు వర్చిలు ప్రధాని సందేశం.

ఇండియా జాతీయ రక్షణ సంఘం ప్రథమ సమావేశం సిక్కులలో అక్టోబరు 6 వ తేదిన జరిగినపుడు, నేనాధిపతి జనరలు వావెలుగారు, వర్చిలు ప్రధానివద్దనుండివచ్చిన యీ దిగువ సందేశమును సభలో చదివెరి :—

“ఇండియా యుద్ధానికి చేస్తున్న సహాయం అంతటి గూర్చి మీరు తెలిపినదంతయు నాకు వచ్చినది. యుద్ధం మొదటి ఏడాదిలో ఇండియా వైస్రాయికి కావలసిన ఆయుధాలు దొరకలేదు. రెండో యేడు కొంతపని జరిగింది. మూడో యేడు నానాటికి తెరుగుచున్న భారతదేశ వైస్రాయికి విశేషంగా అధునిక యుద్ధమరణ యంత్ర సామగ్రి సరఫరా చేయబడును. ఈ యుద్ధంలో భారతపుత్రులు అపుడే నైసికయోధులకుండే అత్యధిక గౌరవ మర్యాదలు బడయు

టకు అర్హులని రుజువు చేసిరి. సుదానులోని సిరనైకా ఇరీట్రీయా, అబిసీనియా, సిరియాలందును, యిటీవల తెర్నియాలోను భారతీయ నేతలు యుద్ధంచేసినపుడల్లా చాల ప్రాముఖ్యత వహించి ప్రశంసలబడసినవి. 1942 లో ఇండియా నైసికులు తోడి బ్రిటిషు నైసికులతో కలసి, రష్యాలోని కాస్పియను తీరంనుండి ఈజిప్టులో నైలునదివరకు గల విశాల యుద్ధరంగమునందు పోరుచుందురు. ఈ పోరువలన యుద్ధం తూర్పునకు రాకుండా అరికట్టి, హిందూస్థానమును తమ గృహములను రక్షించుకోగలరు. ఇది మహా గౌరవ ప్రదమగు కార్యము. అంతేకాక చాల యుక్తి యుక్తమగు కార్యమని కూడా అందరు అంగీకరింతురు. ఇండియా మేలుకోరినా, ప్రపంచ శ్రేయము కొరకైనా యిదే ముఖ్యకర్తవ్యము.”

హిట్లరు శాంతియే కోరెనట.

రష్యా యుద్ధం సమర్థించుచు హిట్లరు ఉపన్యాసం.

తన జీవితంలోకల్లా కష్టమగు నిర్ణయం చేసెనట.

జర్మనీలోని విమర్శలకు సమాధానం చెప్పకొనెను.

జర్మను నియంత హిట్లరు యీ నెల 6 వ తేదిన యుద్ధ రంగంనుండి అకస్మాతుగా బెర్లిను ముఖ్యపట్నమునకు వచ్చి, తమ నాజీపార్టీ వార్షిక సభయందువ్యసించెను. శీతకాలం లో యుద్ధకార్యాలకు సహాయంచేయాలని ప్రజలను హెచ్చరించుచు, రష్యా యుద్ధంచేయుటకు కారణాలను హిట్లరు తెలిపెను. గత రెండు రోజులనుండి రష్యారంగంలో బ్రహ్మాండ మగు యుద్ధం జరుగుచున్నదనియు, యీ యుద్ధం తూర్పున భున్న శత్రువును పూర్తిగ ఓడించుటకు తోడ్పడగలదనియు చెప్పెను. రష్యా జర్మనీపైకి దాడిరానున్నదని తెలిసియే ముందుగా రష్యాపై తాను దాడి జరిపితిని నెను. తాను శాంతి నే సర్వదాకోరుచుండెను కాని యుద్ధాన్ని కోరలేదనియు, ఇదివరకుకూడ ఇంగ్లాండుతో సఖ్యతకోరగా ఇంగ్లాండు నిరాకరించుటచేతనే ఆ దేశంతో యుద్ధంచచ్చిందనియు చెప్పెను. హిట్లరు ఒక గంటసేపు మాట్లాడెను. ఇదివరకాతని ఉపన్యాసం మే 4 వ తేదిన జరిగెను. నాటికి నేడు తిరిగి ఉపన్యసిస్తూ తన చర్యను సమర్థించుకొనుట కెంతో పాటుబడెను. దీనిబట్టి తన జర్మనీదేశంలోనే యీతని చర్యపై విమర్శలు ఎక్కువ బయలుదేరుతున్నాయని ఎంచ వచ్చును.

ఉపన్యాసమునందు ముఖ్యభాగాలు యిట్లున్నవి :—
నేనింతకాలం ఎందుకు నోరుమూసుకొనియున్నానా అని ఆశ్చర్యపడు రాజకీయ వేత్తలకు జవాబుచెప్పటపై నేను రాలేదు. చలికాలం కార్యక్రమానికి సహాయంచేయ ప్రజలను కోరుటకు వచ్చితిని. గత 48 గంటలనుండి బ్రహ్మాండ మగు యుద్ధం జరుగుతున్నది. అది తూర్పున మన శత్రువును ఓడించుటకు తోడ్పడగలదు. నేడు యుద్ధంచేస్తున్న లక్షలకొలది నైసికుల తరఫున నేను మాట్లాడుతున్నాను. మా జేర్లు శాశ్వతం చేసుకోడానికి మేము యుద్ధం చేయడం లేదు. అందుకు శాంతిసమయంలో మేముచేసిన కనులే చాలును. యుద్ధం మా లక్ష్యమేకాదు. కాని జర్మనీ స్వాతంత్ర్యమును మేము యెప్పుడు విడువము.

యుద్ధానికి పూర్వం తమ నాజీ పార్టీచేసిన ఘనకార్యములన్ని వికరువుపెట్టిన తరువాత ఫాసిస్టు ఇటలీ నాయకుడగు ముసోలినీతోను, జపానులోను తాము సర్వదా సఖ్యతగా నున్నామని హిట్లరుచెప్పెను.

ఇంగ్లాండులో సఖ్యత చెడుట.

“ఇంగ్లాండులో సఖ్యతగనుండుటకు నే చేసిన ప్రయత్నములు సఫలంకాకపోయినపుడు, యిక ఆ దేశంతో సఖ్యత కుదరదనే నిశ్చయించేసుకున్నాను. యుద్ధప్రియలవుడు నా స్నేహం నిరాకరించుట మంచిదికాదని తెలుసుకోలేకపోలే యిప్పుడైనా తప్పక తెలుసుకొనియుండుదు. చివరకు ఆయుధాలే ఆ విషయాన్ని నిర్ణయించవలసియుండెను.

“రెండేండ్లగా జర్మనీ ఒక శత్రువు తర్వాత యింకో శత్రువును కడగొట్టుచున్నదనుట చరిత్ర ప్రసిద్ధమయింది. నేనది కోరలేదు. మొదటి రంగం ముగియగానే, స్నేహం కోరితిని, యుద్ధప్రియడగు చర్చిలు నిరాకరించెను. అందుచే సూరేంద్రవరకు చరిత్రలో చిరస్థాయిగ ఉండిపోవు నిర్ణయం యుద్ధంవల్లనే జరగాలని నేను నిశ్చయించుకొంటిని” అని పీట్లరు తెలిపెను.

రష్యాతో పోరు.

“రష్యాతో రాజీ కుదుర్చుకొనుటకు నామంత్రిని మా స్కోన్ గరానికి పంపితిని. ఇచ్చిన మాటప్రకారం జర్మనీ పత్రికలలో రష్యా బాల్కనిజంగూర్చి ఒక్క ప్రతిహాలవాక్యం కూడ పడలేదు. మాలటావు (రష్యా మంత్రి) యిప్పుడు కాదంటాడు కాని డార్జెన్ లులో నైసిక శిబిరాలుంచుకోవాలని రష్యా కోరెను. రష్యాను శ్రద్ధగ గమనిస్తూనే ఉన్నాము. గత మే మాసమునందే మాపైబడుటకు రష్యా తొందరపడుచున్నదని స్పష్టమయింది. నేనే ముందు డెబ్బకొట్టడానికి వీలుండేవరకు నేను ఊరకొంటిని. తూర్పు ప్రష్యాయందు మావి కూడు డివిజనుల వైస్యంమాత్రమే ఉండగా, రషియా 22 డివిజనుల నేనను అచట సమకూర్చెను. అందుచే అపుడు నాకు కొంత ఆందోళన కలిగెను. వెనుక యీ రష్యా నాపైబడుటకు సిద్ధంగానుండబట్టియే, జర్మను విమాన దళం అంతకూ పనికల్పించు ఇంగ్లాండు దాడికి గత వత్సరం ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసాలలో వీలులేకుండెను.”

రష్యా మంత్రి మాలటావుగారు బెర్లినువచ్చి తమను నాల్గు షరతులు కోరెననియు, అవి తాము ఆంగీకరింప వీలులేకుండెననియు పీట్లరు తెలిపెను. అందు మొదటిది ఫిన్లాండును రష్యా ఆక్రమించుట. అందుకు తా సంగీకరింపజాలకుండెను. రెండోది రుమేనియాపై రష్యా దాడి పెడలినచో జర్మనీ రక్షించునా యని కోరగా అవిషయంలోగూడ పీట్లరు రుమేనియా కిచ్చినమాట పాటించుననెను. బల్గేరియాకు రష్యా నేసలు పోనివ్వాలని, బల్గేరియాకు రష్యా హామీగా నుంట్లం దని మాలటావుగారు సూచించిరి. కాని ఆ విషయం బల్గేరియా యిష్టమై నాధారపడియుండుననియు, తన మిత్ర దేశములతో సంప్రదించవలసియుండుననియు పీట్లరు తెలిపెనట. నాలోగది డార్జెన్ లు జలసంధియందు (నల్ల సముద్ర ద్వారం) నైసిక శిబిరాలను రష్యా కోరెను. దానితో రష్యా ఉద్దేశం నాకు స్పష్టంగా తెలిసిపోయింది. అప్పటినుండి నేను రష్యాను శ్రద్ధగా గమనించుచుంటిని.”

“నా జీవితంలోకల్లా ముఖ్యమగు నిర్ణయం చేయవలసి వచ్చింది. ప్రపంచచరిత్రలోకల్లా పెద్దయుద్ధం ప్రారంభమయింది. అప్పటినుండి ఇప్పటివరకు ఆసుకున్న ప్రకారం యుద్ధం సాగుచున్నది. మేము వివిషయంలోను తప్పుఅంశనా వేయలేదు. జర్మను సైనికుల ధైర్యంగూర్చి గూడ మాకు సందేహంలేదు. శత్రువు చేసిన బ్రహ్మాండమగు ముందు ప్రయత్నము గూర్చి వాటివలన యూరోపుకుగల ప్రమాదంగూర్చి మాయూహలు తప్పుకావు.”

నష్టాల వివరం.

అర్మీటికు సముద్రంనుండి నల్లసముద్రంవరకు కడు దీర్ఘమగు యుద్ధరంగమున తమ సైన్యాలు, తన మిత్రమండలి దేశాలగు ఫిన్లాండు, ఇటలీ, హంగేరి, రుమేనియా, స్లోవాకు, క్రోటు, స్పెయిను, బెల్జియం, హాలెండు, డెన్మార్క్, నార్వే, చివరకు ఫ్రాంసు సైన్యాలు చేయుచున్న ఘనకార్యములను పీట్లరు కోనియాడెను.

“జర్మను ప్రభుత్వ ప్రకటనలు సత్యమైన ప్రకటనలు—వాటినిగూర్చి వేరే రుజువు లక్కరలేదు. 2,500,000 రష్యనులు ఖైదీలుగా నున్నారు, 20,000 ఫిరింగులు, 18,000 టాంకులు వారిని నాశనం చేసితిమి. రష్యా విమానాలు 14,500 కడగొట్టితిమి” అని పీట్లరు తెలిపెను.

రష్యాలో జర్మను లెంత మేర బాహ్యకపోయిరో తెల్పుచు పీట్లరు యిట్లనెను : “ఈ యుద్ధం దీర్ఘకాలం కొనసాగినచో యిప్పుడు మనం ఆక్రమించిన ప్రాంతాలు మనకు బాగా తోడ్పడగలవు. వాటిని బాగా ఉపయోగించుకోగలమనుటకు ఎట్టి సందేహంలేదు.”

పీట్లరు సంజాయిషీ చెప్పకున్నాడు.

పీట్లరు ఉపన్యాసంగూర్చి ఇంగ్లాండులో అభిప్రాయం యేమంటే, నాజీపార్టీపై జర్మనీలో బయలుదేరుచున్న విమర్శలకు జబాబుగ సంజాయిషీ ఒకగంటనేపు చెప్పుకున్నాడని. 1934 లో తమ పార్టీలో మిత్రులుగానున్న పెద్దవారందరు మాత్రంగావించబడిన తరువాత రెండుగంటలనేపు యిట్లే డమాషణ తెలుపుకొనెను. మొదటినుండి చివరవరకు తనచర్యను సమర్థించుకొనుచుండెను. ఈ ఉపన్యాసాన్ని బట్టి జర్మనీలో ఆతనికి ప్రతిహాల విమర్శ హెచ్చుతున్నదని లండనులో అనుకుంటున్నారు. రష్యాపై యుద్ధంచేయడంలో మేము పొరబాటు చేయలేదా అని వలుమారు చెప్పడం, మేము స్నేహం శాంతికోరితిమి అని పదేపదే అనడం, యిందుకు తార్కాణాలు. జర్మను సైనికాధికారుల ప్రకటనలు నిజమనికూడ యితను నొక్కిచెప్పడంబట్టి, బయటవారివలెనే జర్మనీ ప్రజలుకూడ వీటి యధార్థత సందేహున్నారన్నమాట.

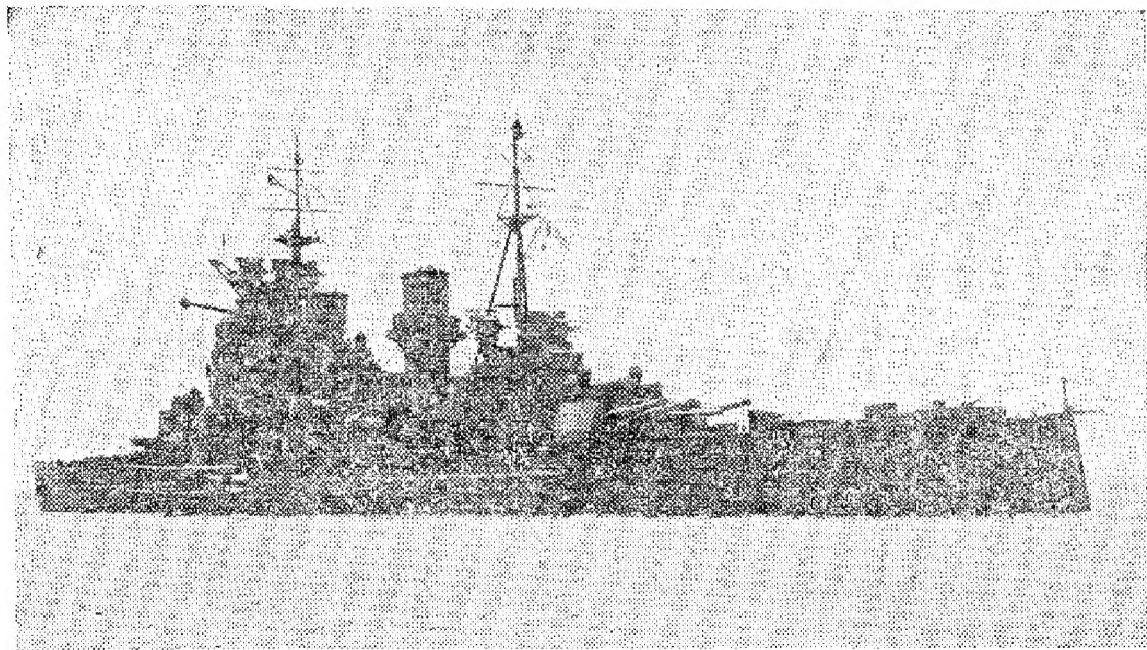
ఈసాలాంతంలోగా యుద్ధం ముగిస్తామని వాతావరణం అనుకూలంకాగానే ఇంగ్లాండుపై దాడిచేస్తామని మార్చిలో జర్మనుమంత్రి గోబెల్సు చెప్పినది నచ్చిన జర్మనులకు పీట్లరు ఉపన్యాసం ఆకాశంగం కలిగించును. అతడు దీర్ఘకాలం యుద్ధం కొనసాగునని సూచించెను.

బ్రిటనులో పత్రికలు పీట్లరు ఉపన్యాసాన్ని విమర్శిస్తూ, పీట్లరుయడల జర్మనుప్రజలు న్యాయంగా ప్రవర్తించలేదని డాక్టరు గోబెల్సు తొలిరోజునే చెప్పియుండెననియు, అమాటను పీట్లరు తన చర్య సమర్థించుకోడంతో చేర్చిచూస్తే జర్మనీ ప్రజలకు అతనిపై ఆవిశ్వాసం ప్రబలుచున్నదని తెలియగలదనియు స్పష్టంచేసెనది. పీట్లరు తనకు స్నేహంగా వున్న దేశాలపేర్లను వరుసగా ఏకరువుపెట్టెనేగాని, ఆ దేశాలన్నింటిని తాను పెద్ద జెయిలుగా మార్చితినికాని, అందలి ప్రజలు తనను పూర్తిగ ద్వేషిస్తున్నారనిగాని చెప్పలేదు.

పీట్లరు ఉపన్యాసంలో చాల అబద్ధాలు, అసందర్భాలున్నాయి. అధికారప్రమత్తత వే ఆయన ప్రగల్భములు పలికెను. రష్యాను తాను ఓడించగలనెను. కాని నిజం నిలకడమీద తెలియగలదు. తాను జయించినను లేకన్నను, వనిపోయిన జర్మనులను అతడు బ్రతికించలేదనిమాత్రం జర్మను లెరుంగుదురు. మానవకోటి ప్రేమ కాత డెన్నడు పాత్రుడు కాజాలడు. అని ఆమెరికను పత్రికలు విమర్శించినవి.

మూచారా, ఇదే బ్రిటిషువారి బ్రహ్మాండమైన యుద్ధనౌక.

ఈ నౌకపేరు 'ప్రిన్స్ ఆఫ్ వేల్స్' అంటారు. ఇది క్రొత్తగా తయారయినది. బలములను బరువులను దీనికి మించిన నౌక లేదనే చెప్పవచ్చు. దీనిపొడవు 740 అడుగులు, 10 పెద్ద ఫిరంగులు, 16 చిన్న ఫిరంగులు అమర్చబడి వున్నవి. 4 విమానములకూడ దీనిలో వున్నవి. విరోధి విమానాలను పడగొట్టడానికి అనంతమైన ఆయుధములు అనేక ముగా వున్నవి. దీనిలో 1,500 నావికులు పనిచేయుచున్నారు.

ఇండియాలో యుద్ధ పయత్నం.

భారతీయ సైనికులకు జేజీలు.

భారత జాతీయ రక్షణ సంఘం (నేషనల్ డిఫెన్స్ కౌన్సిలు) ప్రారంభోత్సవం బరువుచు భుజత వహించిన వైస్రాయిగారు యుద్ధానికి నైపుణ్యం, సరకు, భసం వంటి ఇండియా చేయుచున్న అపరిమితమగు సహాయమును కొని యూరిరి. వాటిట్లుంది:—

“మనము ఎందు కొరకు యుద్ధం చేయుచున్నామో ఆ ఆ దర్శముల సాధించుటకు ఇండియా చేయుచున్న ఆహ్వాన మగు సహాయమును గూర్చి తెలుపుటకు యంతకన్న మంచి సమయముండదు. నిస్సంకోహంగా సైనికులు, ద్రవ్యం, సామానులు ఇండియానుండి క్రహావంగా వెడలుచున్నవి. భారతీయ సైనికులు నేలను వాకిలవైని విమానాలలోనుండి యుద్ధంచేసి తమకూ తమ దేశానికి తీర్చుకొంటిరి. క్రొత్తరకాల యుద్ధ పరికరాలనెదిర్చి, అపరిచితమగు స్థలాలలో, అతి కష్ట పరిస్థితులయందును భారతీయ సైనికులు, సుస్థానాలనుండి వచ్చినవారు బ్రిటిషు ఇండియానుంచి వచ్చినవారు కూడ, అసమాన ధైర్య సహనములు కన్పరచి, యీ దేశ ప్రతిష్ఠకు మరంత వన్నె పెచ్చిరి. భారత దేశమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును వారికి మరువరాని రీతి ముదపడియున్నవి.

“ఈ సందర్భమున మన పౌరుగురాజ్యముగు వీరప్రకృతి గన్న నేపాలురాజ్యంచేసిన సహాయమునకు కృతజ్ఞత తెలుప వలసియున్నది. నేపాలు ప్రధానియొక్క ఉత్సాహం సానుభూతి మన కెంతయు తోడ్పడినవి. వారి సైనికులు వెడలిన ఎల్లచోట్ల ప్రశంసార్థముగ పోరు సలిపిరి.

“సరకు సైన్యచేయడంలో ఇండియా అపరిమితమగు సహాయంచేసెను. ఈ సహాయం సామ్రాజ్యం అంతా గుర్తిం చెను. ఇందువలన ఇండియాయొక్క భౌతిక సంపదయే గాక, భారతీయుల ప్రజ్ఞ, నేర్పు, సహాయంచేయాలన్న కుకూహలంకూడా విదేశాలకు వెల్లడైనవి. ఈ ప్రరస గ్రూపు సైన్య కౌన్సిలు (అంటే, గూర్పుచేశాల సరకు సైన్య సంఘం) కేంద్రస్థానం ఇండియాలో నుండుట, ఇండియా అన్ని దేశాలకు మధ్యగా నుండుటవల్లనే గాక, దాని ప్రాముఖ్యతను, ఇండియా యుద్ధవరకుచేసిన యిటువంటి చేయుచున్న యిక ముందుచేయగల సహాయయొక్క అధిక్యతను, గుర్తించియే జరిగెను.

“యుద్ధసిధికి వందాలు, ముకాలు, నగదు రూపంగాను వస్తురూపంగాను ధారాళంగా వస్తున్నాయి విమానాలు, టాంగులు, మందుగుండు, వైద్య సహాయం, మోటారులు కొనుటకును, గాయపడినవారి సహాయార్థమును యుద్ధం ప్రారంభమయినప్పటినుండి ఇండియానుండి ద్రవ్యం విరావం లేకుండా వస్తూనేఉంది, తగ్గ లేదు. సంస్థానాధీశులును, బ్రిటిషు ఇండియా రాష్ట్రములును లక్షలకొలది దేశీయులు యీ సహాయంచేయుచున్న వారందరికి హృదయ పూర్వకంగా కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాను. పారంతా స్వార్థర్యాగం చేసి విజయం త్వరగా చేకూరునట్లు తోడ్పడుచున్నారు.”

ఈ వారం యద్ధ వార్తలు.

విమాన దాడి.

నెవ్వుంబరు 1 వ తేదీ బుధవారము రాత్రి వాతావరణము అనుకూలముగ లేకపోవుటచే జర్జనీకై అంత విస్తారముగ దాడులు సాగింప వీలులేకపోయెను. అయినను కొన్ని విమానములు జర్జనీయందలి నైరుతి ప్రాంతముపైకి జని స్ట్రా గార్డు మొదలగు పారిశ్రామిక పట్టణములను, కెలె, బులోక్, ఓస్టెండు మొదలగు ఫ్రెంచి, బెల్జియం తీరపు రేవులపైనను బాంబులవేసెను. రాత్రి పోరాటమున ఒక జర్జను విమానము పడగొట్టబడెను. 2 వ తేదీ మధ్యాహ్నము, వందల కొలది విమానములు, ప్రాన్స్ నందు ఉత్తర ప్రాంతపు పట్టణములపైకి జని, యంత్రాలయములపైనను రైల్వే స్టేషనులపైనను బాంబులు వర్షించెను. ఇంగ్లీషు వానలుపై జరిగిన పోరాటమున నాల్గు శత్రు విమానములు పడగొట్టబడెను. మూడు బ్రిటిషు విమానములు తిరిగిరాలేదు. గురువారము రాత్రి, ఫ్రెంచి తీరపు బ్రెస్టు రేవుపైకి చాల బ్రిటిషు విమానములు దాడివెడలి అచటనున్న జర్జను నౌకలపై బాంబులవేసెను. శుక్రవారం భద్రయం 'గ్రేపులెస్సు' సమీపమున, శత్రు నౌకల నెదిర్చి ఒక సప్లయ నౌకను, మూడు విమాన ధ్వంసక ఫిరంగులుగల చిన్న నౌకను తగులబెట్టెను. మరి యొక నౌక ముంచివేయబడెను. మధ్యాహ్నము చాల్స్ విమానములు ఆస్టెండు రేవుపై బాంబులవేసెను. రేవునందు చాల పెద్దమంటలులేచెను. ఒక శత్రు విమానము పడగొట్టబడెను మూడు బ్రిటిషు విమానములు తిరిగిరాలేదు. నాటి రాత్రి మరికొన్ని విమానములు బెల్జియం, హాలండులలోని డంకర్క్, ఆంట్వర్ప్, రాటర్డాం రేవులపై పెద్ద దాడుల సాగించి, అపారమగు నష్టముగల్గించెను. డెన్మార్క్, ఫ్రాన్సులలో శత్రు విమానాశ్రయములపైగూడ, బాంబులు, ఫిరంగి గుండ్లు వర్షించబడెను. 6 వ తేదీ ఉదయము బ్రిటిషు విమానములు బెల్జియము తీర ప్రాంతమునగపించిన చిన్న సాయధ శత్రు నౌకల నెదిర్చి రెంటిని ముంచివేసెను. మరి యొక నౌకకు చాల చెబ్బలుతగిలి కిధిలమయ్యెను.

నెవ్వుంబరు 1 వ తేదీ రాత్రి, కొలది జర్జను విమానములు మాత్రమే బ్రిటనుపైకివచ్చి, ఆక్కడక్కడ పలు ప్రాంతములలో బాంబులు వేసిపోయెను. వానివలన గల్గిన నష్టము అల్పము. ప్రాణనష్టము అత్యల్పము. 2 వ తేదీ రాత్రి బ్రిటనుపైకివచ్చిన శత్రువిమానములలో 5 వడగొట్టబడెను. బ్రిటను ఈశాన్య ప్రాంతమున, ఆగ్నేయప్రాంత శత్రు విమానములు యెక్కువ మరుకుగ దాడులు సాగించుట కెత్తించెను. ఈశాన్యప్రాంతపు పట్టణములపై దాడి వరుసగా కొన్ని గంటలు జరిగెను. దక్షిణ తీరమున నౌక పట్టణముపైకి చాల శత్రు విమానములు రెండు తెరలుగావచ్చి, తీవ్రమగు దాడులజరిగెను. ఈ దాడులలో మూడు శత్రు విమానములు పడగొట్టబడెను. 3 వ తేదీ రాత్రి ఇంగ్లండు, స్కాట్లండు తూర్పు తీరపు పట్టణములపై శత్రువిమానములు మరల దాడివచ్చి చాల బాంబుల వర్షించి స్వల్పముగ నష్టము కల్గించెను. ప్రాణనష్టము ఏమాత్రమును గలుగలేదు. 4 వ తేదీ రాత్రిగూడ, తూర్పు తీరముపై స్వల్పముగ బాంబులు వడెను. ఒక మనిషి మరణించెను. ఆదివారము రాత్రి బ్రిటను తూర్పు, నైరుతి ప్రాంతములపై మరల స్వల్పముగ శత్రు విమానదాడి జరిగెను. కాని యెక్కడను నష్టము గల్గినటుల వార్తలు లేవు.

గత వారము బరోపా పడమటి భాగంలోను, మధ్య ప్రాచ్యరంగాలలోను 2 శత్రు విమానములు పడగొట్టబడెను. 48 బ్రిటిషు విమానములు నష్టమయ్యెను. ప్రస్తుతం జర్జ

నీలో ఉత్పత్తియగుచున్న వానికంటె అన్ని రంగాలలోను నెలకు 300 జర్జను విమానము లధికముగ నష్టపడుచున్నటుల అంచనావేయబడెను.

ఈ సంవత్సరాంతములోగా, నెల 1 కి 2,500 విమానముల నిర్మిత గల్గుటకు అమెరికను ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నములొనర్చుచున్నారు. ప్రస్తుతము బ్రిటిషు, అమెరికా, రష్యను యంత్రశాలలో నెలకు 6,000 విమానములు తయారగుచున్నవి, జర్జీలో 3,000 విమానముల కంటె యెక్కువ తయారగుట లేదు.

ఇటలీ - ఆఫ్రికా - మధ్య భరా.

5 వ తేదీ బ్రిటిషు విమానములు సిసిలియాని కటానియా రేవుమీదను, ఉత్తర ఆఫ్రికాలోని బెంఘజీ రేవుమీదను తీవ్రమగు దాడి సాగించెనని ఇటాలియనులు అంగీకరించిరి.

1 వ తేదీ రాత్రి బ్రిటిషు విమానములు, ఉత్తర ఆఫ్రికా తీరమునందలి ట్రిపోలి (ఇటాలియను) రేవుపై భయంకరమగు దాడి జరిగెను. బాంబుల ప్రేలుడువలన రేవునందలి పెద్ద గిడ్డంగులన్నియు పరశురామ ప్రీతి అయ్యెను. 3, 4 వ తేదీలలో ఈజిప్టునందలి దక్షిణాఫ్రికా విమానములు బ్రిటియా (లిబియా) రేవుపై దీర్ఘమగు దాడి జరిగెను.

6 వ తేదీ భద్రయము, సూయజ్ కాలువ ప్రాంతముపై శత్రు విమానములు బాంబులవేసినవి. అస్త్రీకి కొంత నష్టము గల్గినదిగాని ప్రాణనష్టమేమియు గలుగలేదని ఈజిప్టు అధికారులు ప్రకటించిరి.

అబిస్సీనియాయొక్క ప్రతినిధుగిరించి, అబిస్సీనియా వక్రవర్తియను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును గావించుకొనిన ఒడంబడికను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యింకను పరిశీలించుచున్నదని పార్లమెంటులో ఈడైన ప్రధాని నడిచెను.

మధ్యప్రాచ్యరక్షణకు అవసరమగు యెక్కువలను జేయుటకుగాను ఈజిప్టులో బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారొక యద్ధ సలహాసంఘము నేర్పరచిరి. అందు భారత దేశమునకు గూడ ప్రాతినిధ్య మొసగిరి.

టర్కీ - ఇరాక్ - ఇరాన్.

టర్కీ ప్రభుత్వముతో వర్తక ఒడంబడిక గావించుకొనుటకు వచ్చిన డాక్టరు క్లాడియస్ గారును, జర్జను రాయబారియగు వాల్ పేటగారును, వర్తక ఒడంబడిక వదురకట్టపొటచే 1 వ తేదీనే అంతారా (టర్కీ రాజధాని) నుండి ప్రయాణమైపోవుటకు నిశ్చయించిరి. కాని జర్జను ప్రభుత్వమునుండి వచ్చిన సూచనలను పురస్కరించుకొని వారు ప్రయాణము వాయిదా వేసుకొనిరి. 1942 వ సంవత్సరాంతమువరకు క్రోమును బ్రిటనుకే విక్రయించునటుల ఒడంబడిక చేసుకొనియుంటిమనియు, అందుచే అంతవరకు దానిని జర్జనీకి సప్లచేయ వీలుకాదనియు టర్కీ ప్రతినిధులు తెలిపిరి.

రిటైర్డు టర్కీ సేనానియగు యెర్కిలెట్ సేనానియు, యద్ధ శాస్త్ర కలాశాలాధికారియగు పాట్ యెర్టికారును రష్యా యద్ధరంగమును జూచుటకు జర్జనీకి ప్రయాణమై వెడలుచున్నారు.

జెరూసలంలో, ఇదివరకు మహమ్మదీయుల పెద్ద మత గురువుగనున్న "గ్రాండు మస్జీ" ఇంతవరకు ఇరాక్ లో జపాను రాయబారి కార్యాలయమున దాగియుండెను. అతడిపుడు ఆ కార్యాలయము వదిలి దేశములోనికి జని యెవ

టూ దాగియుండెనని తెలియుచున్నది. ఇరాక్ లోనున్న క్షుద్రులూరు అందరిలోను యితడే పెద్ద ఖైదీదారు.

మాజీ షా అగు రిజా అలీ ఖాన్ గారికి బ్యాంకులో నిలువ యున్న ధనమంతయు కొత్త 'షా' ఖైదీ మార్పి వేయబడెను. మాజీ షా, అర్జెంటైన్ (దక్షిణ అమెరికా) దేశమున నివసించుటకు ఆ దేశపు ప్రభుత్వపు అనుమతిని గోరెననియు, అనుమతి యొసగబడెననియు చెలియుచున్నది.

ఇరాక్ లో జపాను రాయబారి కార్యాలయమునకు గల ప్రత్యేక హక్కులు తాత్కాలికముగ తొలగించబడినందులకు జపాను ప్రభుత్వము ఇరాక్ ప్రభుత్వమునకు ఆక్షేపణను చెలిపెను.

ఇరాక్ మీదుగా రష్యాకు యధా సామగ్రిని సరఫరాచేయుటకు గాను, ఇరాక్ లో రైల్వే రహదారి సౌకర్యములు చక్కబరుపబడెను. ఇరాక్ యొక్క నాణెముల మారకపు పద్ధతులు గూడ సంస్కరింపబడెను.

కొత్తమాయగు షాఫూర్ మహమ్మద్ రిజాగారు తన రాజ్యాంగ విధానమును వివరించుచు, ఇక్కడికికంటెనుగూడ బ్రిటిషు మంత్రి మండలితో అధికతరమగు సహకార మొనర్పదలచితి నని ప్రకటించెను.

రుషేనియానుండి టర్కీకి పెట్రోలు నూనెల సరఫరా చేయుటకు వీలులేదని జర్మను అధికారులు నిరాకరించిరి. టర్కీకి కావలసిన నూనెను తాము సరఫరా చేసేదమని రష్యాప్రభుత్వము వాగ్దాన మొనర్చెను.

టర్కీ జర్మను వర్తక యొడంబడిక 8 వ లేదిన ఉభయ పక్షములును సంతకము లొనర్చియుండెను కాని తుది దశ మున బిన్నాభిప్రాయము లేర్పడుటచే మరల వాయిదా వేయబడెను. ఈ యొడంబడికలో జర్మనీకి "క్రోమును" సరఫరా చేయ జాలమని టర్కీ అధికారులు స్పష్టముగ తెలియజేసిరి.

ఇరాక్ లోగారి మీకే కుడాప్యాయిగా మంత్రివర్గము 4 వ లేదిన రాజీనామా నొసగెను. ప్రస్తుతము ఈజిప్టులో రాయబారిగనున్న నారీపాషాను ప్రధాన మంత్రిపదవి అంగీకరించి మంత్రివర్గము నేర్పరుపవలెనని ఇరాక్ చరిపాలనకర్త కోరెను.

మధ్యప్రాచ్యమున మిత్రమండలి సేనలకు నాయకత్వపు యేర్పాటు లిపుడు సవరింపబడెను. ఇరాక్—ఈరాక్ దేశములలో బ్రిటిషు సైనికులకు, భారత దేశపు సర్వ సేనానియగు వేవలుగారి నాయకత్వమునందే యుండుటగా నిరియూ పాలస్తానామొదలగు ప్రాంతములను ఈజిప్టు ప్రాంతమునందలి బ్రిటిషు సేనలకు అచిరకాలము నేనానాయకుడుగ నిర్ణయించబడెను.

అమెరికా—అట్లాంటిక్.

విస్కాండు ప్రాంతమున మరియొక అమెరికను నౌక 1 వ లేదిన శత్రు జలాంతర్యాములచే ముంచివేయబడెను.

శత్రు జలాంతర్యామిచే ముంచివేయబడిన అమెరికను "నూనె" టాంకరునుండి ముగ్గురు మాత్రమే రక్షింపబడిరి.

సంయుక్తరాష్ట్ర నౌకాదళశాఖ కార్యదర్శియగు కర్నలు నాక్సుగారు 1 వ లేదిన మాటలాడుచు విప్రప్రంతమున దొడ్డి రక్షణమును గోరెనని ఇచ్చుటకు అమెరికను నౌకాదళము సిద్ధమగునని ప్రకటించెను.

సముద్రముపై శత్రునౌకలు కనిపించిన వెంటనే వానిని ముంచివేయుటకు గావించబడిన ఉత్తర్రుత్తరుగురించి "గాల్ఫ్ పోలు" పత్రిక కనుగొనగా ప్రజలలో గూటికి 60 వంతులు అనుకూలముగ అభిప్రాయమును చెల్పిరి.

జర్మనీని ఈమారు పూర్తిగ వోడించి శిథిలపరచుటయేగాని కాయబారములు జరిపి సంధియొనర్చుకొనుటయనున దుండవని యాజ్యేష్ఠ అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

ప్రస్తుతమున్న తటస్థ శాసనము ప్రకారము అమెరికను వర్తక నౌకలకు ఫీరంగులను ఆమర్చుట శాస్త్ర విరుద్ధమనియు అందుచే తటస్థ శాసనమును రద్దుచేయుటయో లేక సవరించుటయో చేసి తీరవలెననియు యాజ్యేష్ఠ అధ్యక్షుడు చెలిపెను.

అమెరికాలోనున్న జపాను, ఇటలీ, జర్మను రాయబారి కార్యాలయములు ఉద్యోగులు గావించుచున్న "వేగు బర్బల" ను కనిపెట్టి నివేదికనంపుటకు ఒక విచారణ సంఘమును నియమించవలెనని, ప్రభుత్వ న్యాయశాఖవారి ఆమోదముతో సెనెటరు గిలట్టీ, సెనెటరు జాన్సన్ గార్లు శాసన సభలో ఒక ప్రతిపాదనను చెల్పిరి.

ఒకే సమయమున తూర్పున పసిఫిక్ సముద్రములోను, తడవుటను అట్లాంటిక్ సముద్రములోను యుద్ధము వచ్చిన యెడల నిర్వహించుకొనుటకు అవసరమగు నౌకా బలమును సిద్ధపరచుకొనుటకుగాను, రోజుకు ఒకటికంటె యెక్కువ యుద్ధ నౌకలను నిర్మించుటకు ప్రారంభించుచుంటిమని అమెరికను అధికారులు ప్రకటించిరి.

తాటస్థ శాసనమును సవరించుటో లేక రద్దుచేయుటో నిర్ణయించుటకుగాను యాజ్యేష్ఠ అధ్యక్షుడు 7 వ లేదిన శాసనసభలయందలి వేర్వేరు పక్షముల నాయకుల పిలిచి సంప్రదించెను.

రష్యా.

జర్మనీపై యుద్ధము పొగించుటకు రష్యాకుగావలసిన సహాయమును నిర్ణయించుకొనుటకు మాస్కో నగరమున ప్రారంభమైన,—రష్యా, బ్రిటిషు, అమెరికా ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల సమావేశము 1 వ లేదిన ముగిసెను. రష్యాకు కావలసిన సకల విధ సహాయము వెంటనే కుంపబడునని అమెరికా ప్రభుత్వ ప్రతినిధియగు హారిమన్ గారును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధియగు వీవరుబ్రూకు ప్రతినిధియు ప్రకటించిరి. యధానంతరము ప్రపంచపునర్నిర్మాణమును గురించి చర్చిలు, యాజ్యేష్ఠుగార్లు ప్రకటించిన ఆశయములను రష్యను ప్రతినిధులు బలపరచిరి.

పిట్టరు 2 వ లేదిన జర్మను ప్రజలకు ఉపన్యసించుచు, రెండు రోజులుగ రష్యాలో బ్రహ్మాండమగు పోరాటము సాగుచున్నదనియు దానివలన రష్యా యుద్ధ ఫలితములు త్వరలోనే తేలిపోవుననియు ప్రకటించెను. రష్యా సైనిక బలము శిథిలమైపోయినది గూడ అతడు ప్రగల్భములు వచ్చెను.

3 వ లేదిన రష్యను సైన్యములు యుక్రేన్ లో జర్మను సైనిక మంత్రిమీద పెద్ద తిరుగు దాడిని సాగించి వెనుకకు తరిమిరి.

లెన్ గ్రాడు నగరమును పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్న జర్మను సైన్యములకు నాయకుడగు వాల్ లేబీగారు తన తడవికి రాజీనామానొసగెను. కాని అతడు తన కప్పగించబడిన పనిని పూర్తి చేయలేదని కారణముచే పిట్టరు సదరు రాజీనామాను అంగీకరింపలేదు. 4, 5 వ లేదీలలో రష్యను సైన్యములు జర్మనులను 20 మైళ్లు వెనుకకు త్రొసివేసెను.

ఉత్తరమున లెన్ గ్రాడునుండి, దక్షిణమున క్రైమియా వరకును 1,200 మైళ్ల పొడుగున జర్మనులు ముందుకు సాగిపోవుటకు ఈ వారము పెద్దదాడి ప్రారంభించిరి. ఈ దాడిని పూర్తిగ నిరోధింపగల మను దృఢ విశ్వాసమును రష్యను అధికారులు చెబుచున్నారు.

రష్యాలో ప్రజలకు మత స్వాతంత్ర్యము లేదని ఆరోపణలను రష్యను అధికారులు ఖండించుచు, తమ ఇష్టము వచ్చిన

మతమును మతాచారములను అనుసరించుటకు రష్యాలో ప్రజలకు మొదటినుండియు సంపూర్ణమగు స్వాతంత్ర్యముగల దని వెల్లడించిరి.

మూరప్రాచ్యము.

ఈ నెల 1 వ తేదీన, వైనాలో, హూనాక్ రాష్ట్ర రాజధానివద్ద వైనా నైస్యములకును, జపాను నైస్యములకును బ్రహ్మాండమగు పోరాటము జరిగెను. వైనా నైస్యములకు పోరాటమున అద్భుతమగు విజయము లభించెననియు, 50 వేల జపాను నైస్యము చుట్టుముట్టబడెననియు, వైసీయులు ప్రకటించిరి. 40 వేల జపాను నైస్యము హతమయ్యెను. జపానీయులీరంగమున తమ నైస్యములను వెనుకకు మరలించుకొనుచున్నారు. ఇద్దరు జపాను సేనానులు పోరాటమున మరణించిరి. 3 వ తేదీన జపానీయులు, హూనాక్ రాష్ట్రమున పెద్ద రైల్వే “జంక్షను” అగు చెంగ్చౌను కట్టుకొంటిమని ప్రకటించిరి.

వ్యాడివాస్టాక్ రేవు మీదుగా రష్యాకు నూనె, పెట్రోలు మొదలగు సామగ్రిని డచ్చి ఇండియా రేవుల ప్రభుత్వము పంపుచున్నదనియు అట్టి ఐర్లను శత్రువర్గక పరిగణించెదమనియు జపాన్ ప్రభుత్వము ప్రకటించెను.

రష్యా మంచుకోసరిహద్దులలో రష్యనులు ఇది వరకటికంటే చాల పెద్ద నైస్యములను సిద్ధమొనర్చి యందుచున్నారు. ఆ దేశపు ఎగుమతి దిగుమతి వ్యాపారమంతయు జపానీయుల ద్వారానే జరుగునటుల జపాను అధికారులు కొత్త నిబంధనలను అమలు జరుపుచున్నారు.

వైనా పోరాటమున జపానీయులు, విజవాయువు నుకయోగించుచున్నారని వైసీయులు ఆరోపించుచున్నారు.

తాయిప్రభుత్వము హృదయ పూర్వకముగ, తటస్థ ధర్మమును పూర్తిగా ఆనుష్ఠించు చున్నదని తాయిదేశములోని బ్రిటిషు రాయబారియగు సర్ జోషియా కాఫ్లెబి గారు ప్రకటించిరి.

ఇండో వైనాలో, జపానీయులు, ఫ్రెంచివారి గిడ్డంగులను లాగుకొని ఆయధనామగ్నిని నిలువ జేయుటకుపయోగించుకొనుచున్నారు.

మూరప్రాచ్యమున రక్షణ సన్నాహములను గురించి సంప్రదిండుటకుగాను ఈ వారము ఫిలిపైను దీవుల యందు అమెరికను, బ్రిటిషు, వైనా, డచ్చియిండియా దీవుల నైనికాధికారులు సమావేశమై ఆలోచనల జరిపిరి.

జపానుకు ప్రస్తుతము వెళ్లుచున్న పెట్రోలు నూనె యెగుమతులన్నిటిని పూర్తిగా నిలిపివేయుటకు అమెరికా, బ్రిటిషు, డచ్చి యిండియా ప్రభుత్వములు నిశ్చయించుకొనినవి.

హంకో నగరమున (వైనా) ఆంగ్లేయులు తమ ఆస్తులను ఉపయోగించుకొనుటకు వీలులేకుండా జపానీయులు కొన్ని నిశేధములను అమలు జరుపుచుండిరి. బ్రిటిషు అధికారులు

ఇందుకు అడ్డుపడాల దెలిపిరికాని ప్రయోజనము గలుగలేదని బ్రిటిషు విదేశాంగమంత్రి ప్రకటించెను.

విషి.

మాజీ ఫ్రెంచి ప్రధానియగు లావెలువై రివాల్వరును వ్రేల్చిన కలెడ్జి అను యువకునకు పురి శిక్ష విధింపబడెను కాని లావెలుగారి మనవివలన, పెటెయిన్ సేనాని సదరు శిక్షను యావజ్జీవకారాగార శిక్షగా మార్చెను.

ఆక్రమిత ప్రాంతములు.

బొహీమియా యందు అమలు జరుపబడుచున్న ఉరి శిక్షలకు అసమ్మతిని చెల్పుచు, బొహీమియా ప్రభుత్వాభ్యుదయము డాక్టరు హావాగారు తన పదవికి రాజీనమా నొసగెను. కాని నాజీ అధికారులూ రాజీనామాను నిరాకించిరి. జకోస్లావెకియా ఫ్యాక్టరీలలో చాలామంది కార్మికులు సశ్శాల ప్రకటించి జర్మను అధికారుల లక్ష్యపెట్టుట లేదు. ఫ్యాక్టరీలలో పనుల చెడగొట్టినందులకుగాను—మరి 14 మంది జెక్కుకమ్యూనిస్టు నాయకులు పురిదీయబడిరి.

జకోస్లావెకియాలో ప్రజలు, అనుభూలమగు తరుణమును జూచుకొని జర్మనులపై తిరుగుబడుటకు సిద్ధమగుచున్నారని వార్తలు వచ్చుచున్నవి.

నౌకా నష్టములు.

బ్రిటిషు నౌకాశాఖకు సంబంధించిన విమానములు ఇంత వరకు 40 శత్రు యుద్ధ నౌకలను 440,000 టన్నుల వరకు నౌకలను ముంచెను.

4 వ తేదీన బ్రిటిషు నౌక యొకటి అట్లాంటికు సముద్రమున ఒక జర్మను సబ్మె నౌకను ముంచివేసెను.

అట్లాంటికు దక్షిణ ప్రాంతములో ఒక జర్మను నౌకకును అమెరికను నౌకలకును 6 వ తేదీన పోరాటము సంభవించెననియు జర్మను నౌక ముంచివేయబడెననియు తెలియుచున్నది.

ఈ వారము బ్రిటిషు జలాంతర్గాములు, మధ్యధరా సముద్రమున 11 శత్రు నౌకలను ముంచివేసెను. మరి 5 నౌకలకు చాల నష్టము గల్గింపెను.

తటస్థ రాష్ట్రములు.

విర్లండు ప్రభుత్వ ప్రధానియగు డివెలరాగారు 6 వ తేదీన విరిషు సైనిక విన్యాసముల సందర్భమున ప్రసంగించుచు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ఇంతవరకును విర్లండు స్వాతంత్ర్యమును హక్కులను జాగ్రత్తగానే మన్నించెనని ప్రశంసించెను. కొంత మంది బ్రిటిషు ప్రచారకులుగూడ అటులనే గౌరవప్రదమగు మార్గముననుసరించిన చాగుండెడిదని ఆతడునుడివెను.

సలహా : ఇకముందు చూచుకొనుటకు యీ మదరాసు యుద్ధ సంచికను మీరు భద్రపరచుకొనుడు.

[మదరాసు సమాచారముల ఆఫీసుగారు తమ వందనములతో దీనిని మీకు పంపుచున్నారు.]